

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academiae Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniae, 1525

VD16 C 4211

Sanctos nobis honora[n]dos esse, non ut gratia[m] & gloria[m] suis dent
cultoribus, sed ut ipsis illa a deo impetrent. V

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

De ueneratione Sanctorum.

niq; de cultu diuino usurpata sunt, quæ honoribus deferuntur humanis, siue humilitate nimia, siue adulatione, ita tñ ut qbus ea deferunt, homines haberent, q dicunt colendi & ueneradi si aut eis multũ addit, & adoradi. Quis uero sacrificadum cen-
suit, nisi ei, quẽ deũ aut sciuit, aut putauit, aut finxit. Hæc ibi. Quæ penitus respõdent illi uerbo dñi in Exodo. Qui immo-
lat dñs, occidei, præterq; dño soli. Sed & de hoc, supius ex Au-
gustino aducta sunt diuersa testimonia, in cap. huius lib. primo

Exodi, 22.

¶ Sanctos nobis honorandos esse, non ut gratiã & glo-
riam suis dent cultoribus, sed ut illa a deo nobis
impetrent. Cap. V.

Sed urgent nos ite; aduersarij, quinq; iaculo sic
impetunt. In oratione nra potissimũ expetere de-
bemus uitã æternã, q; nobis adueniat regnũ dei,
reliqua uero nobis sunt exposcenda, quatenus ad
illã consequendã referunt & adminicularia sunt, ut grã dei q;
iustificemur, & uitæ bonitas, secundũ illud dñi uerbũ in euã-
gelio. Primũ quærite regnũ dei & iustitiã eius, & hæc oĩa ad-
hærent uobis. Atqui solus deus est (inquiunt) q; grã largiri
possit, ad iuste pieq; uiuendũ in hoc seculo, & gloriã, qua bea-
ti sumus in futuro iuxta illud prophetæ uerbũ in psalmo. Gra-
tiã & gloriã dabit dñs, frustra igit & incassum a nobis implo-
rat sanctoꝝ patrociniũ, ut qui neutrũ eorũ quæ ad consum-
matã nostrã pfectionẽ sunt necessaria, præstare queãt. ¶ Qui-
bus satisfaciendũ est, & tribuendũ, sanctos quidẽ nec gratiæ II
nobis cõferendæ nec gloriæ authores esse, cũ solus deus sit q;
iustificat, solus etiã qui sanctificat, deniq; solus qui glorificat.
Attamen eos orationibus suis impetrare alijs grã a deo pos-
se & beatitudinẽ æternã, non est abnegandũ, quã sine ipsorũ
precibus, non fuisset deus illis collaturus. Perinde atq; terre-
ni principis amicus impetrat plerũq; a principe, alicui suo cli-
enti aut seruo donũ aliquod insigne, ut magistratũ aut præfe-
cturã, cuius collatio nequaq; est in ipsius amici impetrãtis po-
testate constituta, sed solius principis, quod tñ beneficiũ, ipse
princeps nequaq; illi famulo amici sui dedisset, nisi hmõi ami-
cus sua interpellatiõẽ illud a principe impetrasset. Nõ itaq; in
1 uanum

Mat. 6.

Mat. 6

Psal. 84.

LIBER SECVNDVS.

uanū & nequicū a nobis roganē sancti, nō quidē ut largitores
sint gr̄æ iustificantis aut gloriæ perpetuę nobis supplicātibz
sed ut nri sint apud deū mediatores, orentq; pro nobis diuinā
maiestatē, & orando impetrēt gr̄am aut gloriā ab ea nobis cō
Marci. 2. ferri. Proinde orātes sacrā uirginē, aut sanctoz aliquē, nō pe
timus q; misereat nostri, q; dimittat nobis peccata nostra (q;
em̄ potest dimittere peccata, nisi solus deus?) q; deniq; gr̄am
nobis aut uitā largiat æternā, sic em̄ peteremus non petenda
Iacobi. 4. & locū in nobis haberet, quod dicit beatus Iacobus. Petitis
& non accipitis, eo q; male petatis. Sed in oratiōe nra ad sacra
tissimā dei matrē aut sanctoz quēpiā directā, petimus, q; oret
pro nobis deū ut ipse misereat nostri, det nobis ueniā peccato
III rū, det gr̄am pariter & gloriā nobis sempiternam. ¶ **Q** si in
hymnis aut cāticis ecclesiasticis quippiā occurrat deprecato
riū, qd a sacrosancta uirgine, aut sanctoz aliquo uideat expo
scere, ueniā peccatoz, lumen gratiæ aut uitā æternā nobis ab
eis cōferri, id benigna interpretatione piāq; intelligentia acci
piendū est ad hunc sensum, ea quidē oratiōe nos petere, q; be
ata uirgo, aut sanctus ille quē ita rogamus, impetret nobis ora
tione sua a deo peccatoz remissionē, sanctæ uiuendi gr̄am &
gloriā æternā, q; ea munera spiritalia nobis impetrās sanct^o
quodāmodo ea nobis cōferre uideat, ope scilicet sua admini
cularia, sine qua, id donū nō obtinuisset a dño mortalis homo
Eniuero illa ipsa q; per alios deus in nobis operat illi per q; ea
deus agit, in scriptura sancta etiā agere dicūtur, q; sint ad eadē
quodāmodo cooperatores, ut de credētibz in Christū, dicit
Iohan. 14 ipsa ueritas. Qui credit in me, opera q; ego facio & ipse faciet,
& maiora horū faciet, qm̄ per eos Chr̄s erat miracula factu
Iohan. 20 rus. Et aplis post resurrectionē, dictū legimus a Chr̄o. Quoz
remiseritis peccata, remittūtur eis, qm̄ p̄ eos tanq; ministros,
Eiaie. 43. deus erat peccata dimissur^o, qui per p̄ rophetā dicit. Ego sum,
qui deleo iniquitates uestras. Haud aliter quē alij nobis sua in
tercessione impetrāt a deo, nobis eadē pr̄stare dicūtur; q; ip
sis deprecatoribus ea obtineamus. Quemadmodū de rjs, qui
bus erogata fuerit a nob, larga manu, elemosyna, dicit sac^o
quāgelū, Mensurā bonā & confertā, & coagitatā & superef
fluētē.

De veneratione Sanctorum.

fluentē, dabunt in sinū uestrū, qm̄ futuri sunt pro nobis intercessores, ut a deo nobis cōferatur amplissima merces. Rursum de iisdē dicit dñs in alio eiusdē euangelistæ loco. **Facite uobis** Lucæ. 16
amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant uos in æterna tabernacula. **Dicāt** (oro) qui hęc nobis obieciāt quō ij quos fecerimus nobis amicos de mammona iniquitatis, nos recepturi sunt in æterna tabernacula. **Nōne** ea ratione, q̄ rogaturi sunt dñm, ut nos recipiat in domū gloriæ suę? & qm̄ coadiutores sunt nostræ in cœlū receptionis, dicūt nos in atria cœlestia recipere. **Ita** plane si qm̄ in orationibus & hymnis ecclesiasticis dirigunt deprecationes ad sanctos, ut nobis uincla peccatorū dissoluant, gratiā & dona cōferāt, & æternæ gloriæ coronā, accipiendæ sunt illæ in hęc sniam, q̄ per eas expetamus ueniā peccatorū, grām & gloriā nobis a deo, sanctorū precibus impetrari, qm̄quidē q̄ nobis impetrant quodā modo cōferre dicunt, ut patroni scilicet & intercessores. ¶ **Huiusce** rei sumat exemplū, in illo hymno celebratissimo, **Aue** maris stella, dei mater alma. cū oramus in uersibus inibi sequentibus. **Solue** uincla reis, profer lumen cæcis, mala nra pelle. **Et** rursum. **Nos** culpis solutos, mites fac & castos, Vitā p̄sta purā, iter para tutū. **Hęc** in quā oīa & id genus silia intelligēda sunt a sacratissima uirgine p̄ nos expeti, nō qdē ut illaitanq̄ primaria largitrix cōferat, sed ut eadē nobis a deo p̄stari suis p̄cibus impetret. **Siliter** cū in orōne illa ad eadē super sanctā dei matrē carmina cōstricā. **Alma** redēptoris mī, q̄ p̄ uia cœli. in sine oramus. **Sumēs** illud aue, p̄ctōz̄ miserere, nō plane exposcimus, q̄ misericordiā nobis p̄ctōribus tāq̄ precipua illius & prima dispensatrix impendat, qm̄quidē id, solius dei est propriū, sed q̄ nobis a deo sua intercessione, misericordiā impetret. **Et** ita q̄tiescūq̄ cōsimilis formæ & generis supplicationes ad sanctos, lōgo usu approbatæ nobis occurrunt, nō protinus improbandæ sunt aut dānandæ, sed ad pium ali quē & sanū intellectū reuerenter adducendæ.

¶ **Secundū** ordinatissimas sapientiæ suæ leges atq̄ rectissimas, deū nobis spiritualia dona per sanctorum preces conferre. **Cap. VI.**